

Hodnotící zpráva MA 21

Mezinárodní Projekt Zdravé město iniciovala, podporuje a rozvíjí **OSN – Světová zdravotní organizace (WHO)** od roku 1988.

V Evropě je do projektu Zdravé město aktuálně zapojeno 1300 Zdravých měst ve 30 zemích. Jedná se o velice aktivní hnutí municipalit v Evropě, které na regionální úrovni realizuje zásady dokumentů OSN.

Česká Zdravá města reprezentuje na mezinárodní úrovni **Národní síť Zdravých měst ČR (NSZM ČR)**.

***Místní Agenda 21 (MA21)** je nástroj ke zlepšování kvality veřejné správy, strategického řízení, zapojování veřejnosti a budování místního partnerství, s cílem podpořit systematický postup k udržitelnému rozvoji na místní či regionální úrovni.*

Všeobecné informace

Členství města v Národní síti Zdravých měst a místní Agendě 21: rok 2015

Politik ZM a MA21: Ing. Pavel Smolka, starosta města

Koordinátor ZM a MA21: Daniela Olbertová

Přiznána kategorie na rok 2018: D

Kategorie

V roce 2017 se nám nepodařilo naplnit kritéria pro zařazení města do kategorie C.

Slabými místy bylo především:

- zapojení veřejnosti do komunitního plánování;
- absence „Strategického plánu města“ a dalších plánovacích dokumentů;
- lepší informovanost o aktivitách v rámci MA21;
- uplatnění participativního rozpočtu (Participativní rozpočtování, tedy zapojení obyvatel města do rozhodnutí o využití části rozpočtu na realizaci konkrétních projektů, se stalo v posledních letech v Česku hitem. V řadě měst či městských částech jsou na tyto účely vynakládány značné finanční prostředky. Pro Zdravá města a MA21 však je důležitým kritériem, aby celoroční systematická spolupráce radnice s veřejností nebyla zaměněna za líbivý jednorázový příslib finanční podpory pro atraktivní projekty).

Závěr:

O posun se znovu pokusíme v roce 2018.

Od 18. ledna 2018 byla schválena pracovní skupinou pro místní Agendu 21 při Radě vlády pro udržitelný rozvoj nová „Kritéria MA21 – Pravidla hodnocení“, která jsou zapracována do plánu zlepšování na rok 2018.

Budeme usilovat také o naplnění podmínek pro zařazení do soutěže o Ceny ministerstva vnitra za kvalitu a inovaci ve veřejné správě.

Naučit se využívat participativního rozpočtování.

Používání loga Zdravého města a loga Zdravého města Vítkova

V roce 2017 jsme využívali celorepublikového loga NSZM na všech osvětových a vzdělávacích akcích vedoucích k naplňování cílů udržitelného rozvoje i rozvoje samotného města.

Využíváme také logo Zdravého města Vítkova u aktivit, u kterých chceme zdůraznit především naši vlastní aktivitu, zapojování občanů do veřejného života a spolupráci s veřejností při vytváření dobrých životních podmínek ve městě.

Logo našeho Zdravého města symbolizuje čistou přírodu, hluboké lesy i rozlehlé pastviny.

Spojení země, která nás živí a se kterou jsme pevně spojeni kořeny.
Oblohu, která přináší do našich řek a potoků životadárnou vodu a napájí naše kořeny.
Slunce, které nám dodává teplo a energii.
Krajinu drsnou, ale krásnou a ryzí – stejnou, jakou jsou lidé, kteří zde žijí.

Tiskové zprávy, propagace navenek, příklady „Dobré praxe“

K informování veřejnosti, ke komunikaci s občany, zviditelnění města a jeho života používáme těchto cest:

- Zasílání tiskových zpráv do regionálního tisku.
- Pravidelné informace ve Vítkovském zpravodaji.
- Městský rozhlas.
- Mobilní rozhlas.
- Webové stránky města.
- Facebook města.
- Plakáty, pozvánky.

Závěr: Město pořádá pro své občany aktivity, realizuje investiční akce, opravy a neustále zlepšuje podmínky ve městě, které by si zasloužily větší propagaci nejen v samotném městě, ale také v rámci regionu. Bylo by vhodné zvážit přijetí pracovníka, který by se touto problematikou zabýval a zpracovával z podkladů zaměstnanců úřadu a své vlastní přítomnosti na jednáních a akcích tiskové zprávy, foto a video dokumentaci. Spolupracoval by i s dalšími médii – rozhlas, televize apod. Zveřejňoval výstupy na internetu a dalších médiích.

Předával zkušenosti „Dobré praxe“.

Fórum Zdravého města

V roce 2017 proběhlo již druhé Fórum Zdravého města.

Termín: 11. 5. 2017

Místo: Kulturní dům Vítkov

Počet účastníků: 50

Výstupy byly projednány zastupitelstvem města a byly zveřejněny prostřednictvím Vítkovského zpravodaje a webových stránek.

Závěr: Pro zapracování podnětů občanů, které mají dlouhodobější charakter, chybí zpracovaný Strategický plán města. Doporučuji vytvořit pracovní skupinu, která by plán zpracovala. Pomohlo by to zastupitelstvu města i při získávání dotací a plánování vlastního rozpočtu.

Úkoly byly postupně plněny, část přechází do roku 2018.

Starosta města s výsledky seznámí občany na dubnovém Fóru Zdravého města.

Kulaté stoly

V roce 2017 uspořádal město kulatý stůl na téma přípravy vybudování cyklostezky spojující Vítkov s Prostředním Dvorem.

Projednání proběhlo přímo na místě (v ulici U nemocnice).

Přítomni byli nejen zástupci města, ale také zástupci projekční kanceláře, která dokumentaci připravuje.

Připomínky občanů byly projektantům předány.

Závěr: Posílit více komunikaci s občany při přípravě projektů. Jedná se především o občanskou vybavenost, bezpečnost ve městě, volnočasové aktivity, ekologii apod.

Kulaté stoly jsou ideální příležitostí pro členy zastupitelstva města, aby se k projednávané problematice vyjádřili, vysvětlili a zdůvodnili občanům svá rozhodnutí. Tato jednání nejsou tak formální jako například jednání samotného zastupitelstva města. Jsou k občanům vstřícnější.

Školní fórum

7. 11. 2017 proběhlo první školní fórum ve městě. S jeho organizací vypomáhal vedení vítkovské základní školy a gymnázia předseda NSZM Petr Hermann.

Školní fórum má obdobný průběh jako Fórum Zdravého města. Je však rozděleno do 2 částí. V první předkládají žáci podněty na zlepšení v rámci školy a ve druhé části pak na zlepšování ve městě.

V závěru první části o návrzích diskutovala s žáky ředitelka školy Blanka Váňová, závěru druhé části se pak zúčastnil starosta města Pavel Smolka.

Připomínky, nápady a podněty na zlepšování se mnohdy prolínaly s výstupy květnového veřejného fóra.

Součástí školního fóra byla tvorba pocitové mapy.

Závěr: Pokračovat v pořádání školních fór i v dalších letech a zapojit mladé lidi do plánování ve městě. Ponechat na městském veřejném fóru „stůl mladých“.

Kampaně

Název plánované kampaně	Proběhla	Stručné zhodnocení
Světový Den zdraví (7. 4. 2017)	ano	Celodenní program probíhal na několika místech ve Vítkově. a) Aktivní odpočinek – Z Vítkova až... - jízda na spinningových kolech ve fitcentru. b) Uvolnění – Míčková facilitace – přednáška a praktická výuka v knihovně. c) Mluvme – Nedovolme depresi... - přednáška v knihovně d) Umění odpočívat – Relaxační podvečer – umění odpočívat – knihovna Akce proběhla na náměstí a v budově MěÚ. Spolupráce s KHS Ostrava, ČČK Opava, VZP Opava, dobrovolnicemi (háčkování robotniček)
Uklidme Česko (8. 4. 2017)	ano	Mimo samotný Vítkov si akci organizují také osadní výbory (Podhradí, Prostřední Dvůr, Lhotka, Zálužné). Svoz sesbíraného odpadu zajišťuje město prostřednictvím TS.
Den Země (22. 4. 2017)	ne	Bylo plánováno sázení stromku v lese za Balatonem. Vzhledem k počasí (napadlo velké množství sněhu) jsme akci museli zrušit.
Evropský týden udržitelného rozvoje (30. 5. – 15. 6. 2017)	ano	náměstí J. Zajíce Den komunálních služeb Kulturní dům Fair trade a regionální potraviny – minivýstavka + ochutnávka Městský úřad Přednáška – Uhlíková a ekologická stopa
Den bez tabáku (31. 5. 2017)	ano - mimo plán	Celodenní program na náměstí Představení projektu Zdravé plicce, v rámci kterého si účastníci prohlédli maketu plic, získali informace o prevenci rakoviny plic a možnostech léčby.
Dny bez úrazů přeloženo z 10. 6. na 2. 9. (počasí)	ano	Program připraven ve spolupráci se ISZ – zdravotnická služba první pomoci. Téma – úrazy dětí, první pomoc. Pohádkový les, ve kterém zvířátka, víly a skřítkové seznámili děti s prevencí úrazů a poskytováním první pomoci.
Dny zdraví (30. 9. 2017)	ano mimo plán	Akce proběhla na náměstí a v budově MěÚ. Spolupráce s KHS Ostrava, ČČK Opava, VZP Opava, dobrovolnicemi (háčkování robotniček)

Ostatní aktivity podporující zdravý životní styl obyvatel města

- Provozování a financování činnosti Klubu důchodců.
- Na Semaforu zelená – akce ke Dni seniorů – zapojování seniorů do kulturního a společenského života ve městě.
- Příprava projektové dokumentace na vybudování cyklostezky Vítkov – Prostřední Dvůr.

- Rekonstrukce koupaliště.
- Vítkovská padesátka – turistická akce.
- Vítkovská čtyřicetka – vytrvalostní pochod.
- Parky v pohybu – cvičení v parku a využití posilovacích strojů ve sportovním areálu.
- Za plotem – péče o zeleň a rozvíjení estetického vnímání města samotnými občany.
- Výstava na stromech (problematika pěstitelů banánů) – naplňování cílů jednoho z cílů udržitelného rozvoje (důstojná práce a ekonomický růst).
- Sbírka „Světluška“ – dlouhodobý projekt Nadačního fondu Českého rozhlasu, ke kterému se město každoročně připojuje.

Závěr: Pokračovat i nadále v pořádání kampaní, osvětových a vzdělávacích akcí.

Obecně jsou tyto aktivity veřejnosti velmi dobře přijímány a prohlubují zájem občanů o vytváření podmínek pro spokojený život.

Nenásilnou a poutavou formou seznamují veřejnost s naplňováním cílů udržitelného rozvoje. Občané se v praxi seznámí s tím, jak sami mohou ovlivňovat kvalitu nejen vlastního života, ale také zachování čisté a zdravé planety pro další generace.

Zapojit do kampaní ve větší míře podnikatelský sektor.

Odpadové hospodářství

a) Třídění odpadu ve městě

Nesplnili jsme úkol, který jsme si dali – uspořádat kulatý stůl na téma třídění odpadů. Tato debata by mohla přinést zastupitelům nové podněty na řešení situace likvidace odpadů ve městě.

Závěr: Uskutečnit veřejné projednání s občany v roce 2018.

b) Využití skládky, sběrného dvora a kompostárny

Závěr: Občané jsou pravidelně informováni o možnostech využití těchto zařízení ve městě (web TS Vítkov, Vítkovský zpravodaj, web města, městský a mobilní rozhlas).

Globální odpovědnost

Vzhledem k tomu, že město nemá historicky příliš zkušeností v naplňování tohoto cíle, podařilo se nám úspěšně v loňském roce několik aktivit zrealizovat.

- Výstava + ochutnávka fair tradových potravin.
- Připojení se k celorepublikovému happeningu „Výstava na stromech“.
- Humanitární pomoc – v létě jsme odeslali do Afriky přes tisíc čtverců určených na výrobu dek pro nemocné děti, které upletli dobrovolníci z Vítkovska.
- Pomoc dětem v ČR – háčkování chobotniček pro nedonošené děti.

Naopak se nepodařilo prosadit výpočet uhlíkové stopy pro úřad nebo město, abychom správně mohli nastavit hospodaření s energiemi a materiálem, používání dopravních prostředků a dalších opatření vedoucích k omezení dalšího zatěžování životního prostředí.

Nezavedli jsme také nákup fair tradových potravin určených pro občerstvení návštěvníků úřadu.

Závěr: Dohodnout se s vítkovským výrobcem kávy La Boheme Cafe na odběru kávy pocházejícího z fair tradového zemědělství.

Audity udržitelného rozvoje

V roce 2017 jsme zpracovali dva audity udržitelného rozvoje:

- Životního prostředí
- Sociálního prostředí

Závěr: V roce 2018 zpracovat audit „Zdraví“.

Komise pro místní Agendu 21 a aktivity Zdravého města Vítkova

Komise byla jmenována radou města 29. 8. 2017 (usn. č. 2037/55).

Předseda: Pavel Smolka, starosta města a politik Zdravého města Vítkova

Členové:

- veřejný sektor – Michal Broža, Jana Pauschová, Ivana Prokšová, Josef Prusek, Daniela Olbertová;
- neziskový sektor – Marie Kristková, Nikola Prusková;

- podnikatelský sektor – Vítězslav Tomeš.
- Stálý host: Šárka Petrtýlová, tajemnice MěÚ Vítkov

Vzdělávání

Úředníci a členové zastupitelstva města

- Udržitelný rozvoj, místní Agenda 21
- Uhlíková a ekologická stopa

Koordinátor

- Základy programů Zdravé město a MA21, komunikace s veřejností
- Zvládání obtížných situací při komunikaci, Metodická diskuse
- Místní Agenda 21 a Projekt Zdravé město WHO (zlatý certifikát)

Zastupitelstvo města Vítkova 25. 4. 2018, č. usn. 1222/25/1